

Vraag nr. 21
van 4 november 1998
van mevrouw VERA DUA

Varkenssector – Steunmaatregelen

Er heerst momenteel een ernstige crisissituatie in de varkenssector.

Niet alleen is de druk op deze sector enorm groot ten gevolge van de mestproblematiek en de verplichte naleving van de Europese nitratenrichtlijn, maar daarnaast is ook de globale marktsituatie zeer problematisch. De prijzen vertonen een historisch dieptepunt : gemiddeld 35,5 frank/kg voor levende varkens en +/- 1.000 frank per stuk voor biggen. Dit heeft tot gevolg dat vele varkenskwekers momenteel met verlies werken.

Deze crisis is een gevolg van enerzijds de stijgende productie van varkensvlees in West-Europa en anderzijds de crisis in een aantal traditionele afzetlanden (Zuidoost-Azië, Rusland). De recente haarden van varkenspest, onder meer in Nederland, hebben gezorgd voor een tijdelijke stabilisatie, maar de negatieve trend zal zich allicht in de komende maanden in versterkte vorm voortzetten.

Niettegenstaande deze crisissituatie blijft de varkensstapel in ons land verder toenemen : in augustus 1998 telde België 7,6 miljoen varkens, dit is een stijging met 2,3 % tegenover augustus 1997. De toename is het grootst bij de vleesvarkens, terwijl het zeugenaandeel nagenoeg ongewijzigd bleef.

Zoals bekend is de varkenskweek bijna uitsluitend geconcentreerd in het Vlaamse gewest.

1. Wat is de oorzaak van de verdere toename van de varkensstapel in Vlaanderen ondanks de slechte economische toestand ?
2. Welke regionale steunmaatregelen zijn er momenteel ten aanzien van de varkenssector ?
3. Klopt het dat onlangs nieuwe steunmaatregelen via het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) werden goedgekeurd als antwoord op de crisis in de varkenssector ? Wat houden deze maatregelen precies in en hoeveel steun werd reeds toegekend aan Vlaamse varkenskwekers ?
4. Acht de minister het invoeren van quota in de varkensteelt wenselijk, of stelt hij andere oplossingen in het vooruitzicht ?

Antwoord

1. De toename van de varkensstapel is een gevolg van de zeer goede rendabiliteit van de varkenshouderij in 1996 en 1997. Goede prijsvorming brengt een verhoging van het aanbod met zich.

De reële uitbreiding van de productie doet zich evenwel voor met enige vertraging omdat :

- aan een beslissing om uit te breiden een proces voorafgaat van vaststellingen doen, overwegingen maken en voorbereidselen treffen ;
- het productieproces nog altijd verloopt binnen de beperkingen die de natuur oplegt (zeugen opfokken, laten biggen, vleesvarkens opfokken).

De zeer goede rendabiliteit van de Belgische varkenshouderij in 1996 en 1997 houdt onder meer verband met de pestepidemie in Nederland en de BSE-crisis, waardoor er extra afzetmogelijkheden kwamen voor Belgisch varkensvlees.

2. De varkensbedrijven kunnen thans volgende steunmaatregelen genieten :
 - a) een horizontale maatregel (= identiek voor alle types van bedrijven in alle sectoren) waarbij steun wordt verleend bij de overname en de aankoop van bestaande varkensbedrijven ;
 - b) steun voor investeringen in de economische betekenis op voorwaarde dat :
 - de investering kan worden gecatalogeerd als zijnde gericht op milieu, dierenwelzijn en hygiëne op de bedrijven ;
 - de investering niet leidt tot een verhoging van de productiecapaciteit ;
 - c) steun voor vervangingsinvesteringen op de bedrijven op voorwaarde dat :
 - het bedrijf grondgebonden is ;
 - de investering niet leidt tot een verhoging van de productiecapaciteit.
3. Er werden nog geen nieuwe Vlaamse steunmaatregelen voor de varkenssector goedgekeurd. Wel werd gesteld dat bij het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds op individuele

basis steeds een aanvraag mag worden ingediend tot het verkrijgen van een jaar uitstel van aflossing op lopende kredieten met VLIF-steun, waarbij enkel de verleende waarborg blijft behouden en wordt verlengd met één jaar. Er is geen bijkomende verbintenis inzake rentesubsidie die extra middelen vergt.

Gezien de ernst van de situatie overweeg ik wel nog om overbruggingskredieten toe te staan, op voorwaarde dat de Europese Commissie hiervoor het licht op grond zet. Dit is tot op heden echter nog niet het geval.

4. Ik ben geen voorstander van het invoeren van quota in de varkensteelt, omdat hierdoor meteen een waarde wordt gehecht aan een varkensplaats.

Wanneer een quotum bovendien verhandelbaar wordt, zouden binnen de sector (bv. bij overname) hiervoor middelen moeten worden vrijgemaakt. Het feit dat de sector de komende jaren reeds zeer veel middelen zal moeten genereren om aan de verplichtingen inzake mestverwerking te voldoen, noopt mede tot terughoudendheid op dit vlak.